

Tiedotekoulutus 15.4.2021

*Eero Sala
Toimitussihteeri
Metsälehti*

Metsälehti

OPPITUNNIN OHJELMA

- Mikä tiedote on, miksi se tehdään, kenelle se lähetetään ja mitä kautta
- Miten rakennan hyvän tiedotteen
 - Otsikko
 - Ingressi
 - Leipäteksti
 - Väliotsikkojen ja sitaattien käyttö
 - Kuva vai ei? Entä video?
 - Lisä- ja yhteystiedot
- Tiedotteen tekninen puoli
- Kysymyksiä ja kommentteja

TIEDOTE KERTOON MUILLEKIN, MITÄ OLET TEHNYT

- Jakaa tiiviisti oleellisen tiedon hankkeesta, projektista tai tutkimuksesta
- Tavoitteena saada julkisuutta, saada tiedote ”läpi” – kohdista tiedotteesi oikeille tiedotusvälineille
- Tiedotteen julkaisemisesta voi päättää esimerkiksi toimittaja, toimitussihteeri uutispäällikkö tai verkkotoimittaja
- Muista myös sosiaalinen media, toimittajat seuraavat varsinkin Twitteriä
- Mitta noin 2000 – 3000 merkkiä eli noin sivullinen – ei enempää!
- Koostuu otsikosta, ingressistä, leipätekstistä eli esittelykappaleesta, yhteystiedoista ja mahdollisesti kuvasta tai jopa linkistä videoon

HYVÄ OTSIKKO HOUKUTTELEE MUKAANSA

- Otsikko on tiedotteen tärkein yksittäinen osa
- Otsikon perusteella päätetään, luetaanko tiedote vai ei
- Voi olla lyhyt ja iskevä tai monipolvinen ja kokoava
- Sisältää tiedotteen mielenkiintoisimman, ei välttämättä tärkeimmän asian
- Otsikolle pitää kuitenkin löytyä katetta itse tiedotteessa
- Vältä passiivia, suosi iskeviä verbejä aktiivisessa muodossa
Ei ”*Vierimetsänhoidosta taloudellista hyötyä metsänomistajalle ja sähkökatkot vähenevät*” vaan ”*Vierimetsänhoito säästää metsänomistajan rahaa*”
- Vältä olla-verbiä ja kielteistä muotoa
Ei ”*Jatkuva kasvatus ei ole yleistynyt*” vaan ”*Metsänomistajat suosivat tasaikäiskasvatusta*”

NÄITÄ OTSIKKOJA VOISI VÄHÄN PARANNELLA

- *Rukiin koko genomin sekvensointi tuo uusia näkymiä lajin ilmastokestävyyteen ja hyödyntämiseen*
- *Yksi tähti ei kerro kaikesta siitä, mihin Savonlinnan kansallismaisema on kasvamassa kulttuurialan uuden sukupolven ja uusien yleisöjen myötä*
- *Hajakuormituksen valumavesiä voidaan puhdistaa rankapuuta hyödyntävän biologisen menetelmän avulla*
- *Stora Enson varsinaisen yhtiökokouksen ja hallituksen päätökset*
- *Messukeskus: Virtual pre-PulPaper esittelee kuusi teemaa*
- *Pohjois-Suomen rataverkkoon satsataan lähivuosina paljon*
- *Tutkijat selvittävät tuuppausta ihmisten toimintatapojen muuttamiseksi*

NÄMÄKÄÄN OTSIKOT EIVÄT OLE TÄYDELLISIÄ

- *Maankäytön suunnittelulla on vaikutusta kirjanpainajien torjuntaan*
- *Maataloustuotteita ja elintarvikkeita viedään Suomesta entistä enemmän ulkomaille*
- *Selvitys: Luontokadon pysäyttäminen ja puuntuotannon samanaikainen lisääminen edellyttää huolellista suunnittelua*
- *Luonnonvarakeskus selvitti ponttoonirysästä vapautettujen lohien selviytymistä*
- *BIOSCOPE-hankkeessa metsäbiotalouden tutkijat, yritykset ja opiskelijat ratkovat ongelmia yhdessä – siitä hyötyy koko Itä-Suomi*

NÄMÄ OTSIKOT OVAT VÄHINTÄÄN KELVOLLISIA

- *Suomen linnut vähenevät – luontokato on pysäytettävä*
- *Valkohäntäpeurakannan kasvu jatkui*
- *Tutkijat selvittivät: puut nukkuvat öisin*
- *Puunhuoltoketjun työhyvinvoinnissa parannettavaa: Pitkät päivät rasittavat, metsäkeskustelu syyllistää – motivaatio silti korkealla*
- *Talvimyrsky tulossa? Tekoäly ennustaa jo päiviä ennen, aiheuttaako se sähkökatkoja*
- *Luonnon kätkeytyä monimuotoisuutta paljastui – tutkijat löysivät uusia etelä-amerikkalaisia pöllölajeja kirkupöllösten ryhmässä*

HARJOITELLAAN OTSIKON VÄÄNTÄMISTÄ

- Laadi otsikko tiedotteelle, joka kertoo rahoitusta saaneesta tutkimuksestasi tai hankkeestasi
- Lähetä otsikkosi tämän Teams-kokouksen chattiin
- Aikaa viisi minuuttia, mutta sitäkään ei tarvitse käyttää kokonaan

INGRESSI JATKAA SIITÄ, MIHIN OTSIKKO LOPETTI

- Otsikon alle sijoitetaan selite: *”Tiedote 15.04.2021 klo 10”*
- Tiedotteen ensimmäinen kappale eli ingressi esittelee tiedotteen aiheen
- Kuten uutisessa, myös tiedotteessa tärkein asia alkuun
- Vaikka otsikko olisi tempaissut mukaansa, löysä ingressi karkottaa toimittajan
- Mielellään syventää tai tarkentaa otsikkoa
- Voi olla hankkeen mielenkiintoisin yksityiskohta, lopputulos tai hanke tiivistettynä pariin virkkeeseen
- Voi myös soveltuvilta osin vastata klassisiin kysymyksiin *Mitä? Kuka? Missä? Milloin? Miksi? Ja ennen kaikkea: Millä tuloksella?*

PARIVAROITTAVAA ESIMERKKIÄ INGRESSEISTÄ

- *Tapion kokoama opetusmateriaali ilmastokestävästä metsätaloudesta on valmistunut. Materiaali pohjautuu Tapion koordinoimaan Metsänhoidon suositukset -kokonaisuuteen. Opetuspaketin kokoamisessa hyödynnettiin ajankohtaisinta tietoa metsänhoidon parhaista käytännöistä.*
- *Hydrotermaalisen pinnoitusmenetelmän avulla tehtävä nanohuokoinen titaanioksidipinnoite parantaa hammasimplantin ja ienkudoksen välisen haavapinnan paranemista, selviää DDS, MDentCh Nagat Areidin Turun yliopistossa tarkastettavassa väitöstutkimuksessa.*
- *Metsähallituksen erävalvonnan vuosi 2020 oli vilkas. Metsästyksen, kalastuksen ja retkeilyn suosio kasvoi selvästi, mutta rikkeiden määrä laski yli kolmen prosenttiyksikön verran. Erävalvonta teki yli 8 700 tarkastusta, joista 6,6 prosentissa paljastui erilaisia rikkeitä.*

PARI KELVOLLISTA INGRESSIÄ MALLIKSI

- *Tapani Hopkins keräsi väitöstutkimuksessaan noin 100 000 loispistiäisen aineiston Ugandan trooppisesta metsästä. Tähänastiset tulokset viittaavat siihen, että trooppisessa Afrikassa elää monimuotoinen ja yhä tuntematon pistiäislajisto.*
- *Noin joka viides vuorotyöntekijä kärsii vuorotyön aiheuttamasta unihäiriöstä. Häiriöstä kärsivät palautuvat vapaapäivien aikana hitaammin kuin muut ja puolet häiriöstä kärsivistä ovat vapaa-aikanaan käytännössä jatkuvasti väsyneitä, selvisi Helsingin yliopiston ja Työterveyslaitoksen yhteistutkimuksessa.*
- *Sään voimakas lämpeneminen sulattaa lumia ja nostaa jokien ja järvien pintoja seuraavan viikon aikana koko maassa Lappia lukuun ottamatta.*

LEIPÄTEKSTI KERTO O LOPUN

- Tiedotteen 3 – 5 viimeistä kappaletta
- Tunne kohderyhmäsi ja kirjoita sen mukaisesti, älä yritä miellyttää kaikkia
- Kuvittele, että kertoisit hankkeesta jonkin verran alaa ymmärtävälle ystävälle
- Vältä jargonia ja kapulakieltä – eivät tee asiaa yhtään painavammaksi
- Jos sana kuitenkin on tieteellisesti spesifinen (erityinen), selitä se auki
- Huono kieliäsu rapauttaa luottamusta – kielitoimistonohjepankki.fi, kielitoimistonsanakirja.fi, yve.fi
- Suosi yleiskieltä, vältä sivistyssanoja (monimuotoisuus, ei biodiversiteetti)
- Osa tekstistä kannattaa kertoa värikkäinä sitaatteina
- Voit myös lisätä mukaan pari väliotsikkoa

VÄLTÄ SIIS TEKSTISSÄSI NÄITÄ

- ylisanoja
- turhia adjektiiveja
- kapulakieltä
- raskaita lauserakenteita
- passiivimuotoja
- muoti-ilmauksia
- ammattijargonia
- turhia sivistyssanoja

ÄLÄ UNOHDA YHTEYSTIETOJA, KUVAKIN ON KIVA

- Kerro, mistä sähköpostiosoitteesta ja puhelinnumerosta on mahdollista kysyä lisätietoja
- Muista myös mainita, kuka työtäsi on rahoittanut
- Lähetä tiedote sähköpostin viestikentässä, ei ainakaan pdf-liitteenä
- Kirjoita massaviestin vastaanottajien osoitteet piilokopiokenttään, silloin ne eivät näy kaikille
- Jos sinulla on hyvä kuva, lähetä se tiedotteen liitteenä tai linkkinä jpg-muodossa – kuva voi ratkaista julkaisun varsinkin verkossa
- Videokin on mahdollinen, mutta vain esim. Youtube-linkkinä
- Muista myös sosiaalinen media, varsinkin Twitter

VIELÄ KERRAN – TUNTEELLA

- Otsikko kertoo mielenkiintoisimman ja herättää huomion
- Otsikon alle päiväys ja kellonaikakin: Tiedote 15.4.2021 klo 10
- Ingressi täydentää otsikkoa ja innostaa jatkamaan lukemista
- 3-5 kappaleen verran leipätekstiä sujuvalla suomen kielellä ilman turhia sivistyssanoja ja ammattijargonia kertoo lopun
- Pari suoraa sitaattia ja väliotsikkoa helpottavat lukemista
- Älä unohda yhteystietoja lisäkysymyksiä varten
- Mitta pysyy visusti alle 3000 merkissä
- Voit käyttää myös hyvää kuvaa liitteenä tai videota linkin kautta
- Lähetä tiedote viestikentässä, muista some

Kiitos tarkkavaisuudestanne!

Metsälehti on osa Tapio konsernia.

TAPIO